

หนังสือประมวลบทความวิชาการ
งานประชุมวิชาการระดับชาติ
เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๘

เอกสาร ตัวเขียนไทย(ย):

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งอื่น

ระหว่างวันที่ ๔-๕ สิงหาคม ๒๕๖๘
ณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

ชื่อหนังสือ	หนังสือประมวลบทความวิชาการ งานประชุมวิชาการระดับชาติ เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ประจำปี 2568 “เอกสารตัวเขียน ไท(ย): ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งอื่น”
พิมพ์ครั้งที่ 1	กรกฎาคม 2569
บรรณาธิการ	นิสา เชยกลีน
ออกแบบปก	วิสูตร สิงห์โส
ออกแบบรูปเล่ม	อนุสรณ์ ผสมกิจ
พิสูจน์อักษร	นิสา เชยกลีน
วางแผนและ ควบคุมการผลิต	ภาณรินทร์ แสงศรี น้ำเพชร
จัดพิมพ์	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) 20 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจันทน์ กรุงเทพมหานคร 10170 โทรศัพท์ 0-2880-9429 โทรสาร 0-2880-9332 www.sac.or.th
ISBN (e-book) :	978-616-8311-70-7

ข้อมูลทางเอกสารอ้างอิง ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

งานประชุมวิชาการระดับชาติเนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ประจำปี 2568 “เอกสารตัวเขียนไทย(ย): ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งอื่น”. (2568 : กรุงเทพฯ).

หนังสือประมวลบทความวิชาการ งานประชุมวิชาการระดับชาติเนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ประจำปี 2568 “เอกสารตัวเขียนไทย(ย): ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งอื่น”. นิสา เขยกลิ้น : บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน), 2569.

809 หน้า : ภาพประกอบ, ตาราง (เอกสารวิชาการลำดับที่ 215)

ISBN : 978-616-8311-70-7

1. ต้นฉบับตัวเขียน -- ไทย --บทความ. 2. เอกสารโบราณ- ไทย--บทความ. 3. ภาษาล้านนา -- ตัวอักษร. 4. สัตว์ในวรรณคดี. 5. ความเชื่อ -- ผี. 6. โหราศาสตร์. 7. พยากรณ์ . 8. ช้าง – ขวัญ และการทำขวัญ. I.ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน). II. นิสา เขยกลิ้น : บรรณาธิการ. III. ชื่อเรื่อง.

Z6603 .ง634 2569

ISBN (e-book) : 978-616-8311-70-7

เอกสารวิชาการลำดับที่ 215

โครงการเอกสารทางวิชาการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานของรัฐในกำกับของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ศูนย์ฯ เริ่มดำเนินการในฐานะองค์การมหาชน มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2544 โดยมีภารกิจหลักในการเป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยด้าน มานุษยวิทยา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในอันที่จะสร้างความเข้มแข็งให้วงวิชาการ เพื่อนำไปสู่การสร้างความรู้และเป็นมรดกทางสติปัญญาสำหรับสังคมไทย และเพื่อนร่วมโลก นอกจากนั้น ศูนย์ฯ ยังมีการดำเนินงานเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่วงวิชาการและสาธารณชนในรูปแบบต่าง ๆ

โครงการจัดพิมพ์เอกสารวิชาการ เกิดขึ้นด้วยความตระหนักว่าหนังสือดีมีคุณภาพเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งต่อวงการวิชาการ หากเราต้องการนักวิชาการที่มีสติปัญญาเฉียบแหลม มีจริยธรรมที่มั่นคง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถสร้างสรรค์งานที่มีคุณค่าต่อเพื่อนมนุษย์ สังคมไทยจำเป็นต้องมีการสร้างและเผยแพร่ผลงานที่มีคุณภาพในสาขาความรู้ต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นตัวอย่างของงานที่กระตุ้นท้าทายความคิด และเป็นแรงบันดาลใจให้มีการสร้างนักวิชาการรุ่นใหม่ ๆ ขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง และหากสังคมไทยปรารถนาที่จะเป็นสังคมอุดมปัญญาเราก็จำเป็นต้องมีคลังความรู้ที่มีปริมาณหลากหลาย ลึกซึ้ง และหนักแน่น เพื่อเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจเมื่อสังคมเผชิญปัญหาและภาวะวิกฤตต่าง ๆ การบรรลุเป้าหมายข้างต้นยังเป็นหนทางที่ยาวไกล

หนังสือที่จัดพิมพ์ในโครงการมีที่มาที่หลากหลาย มีขอบเขตเนื้อหากว้างขวาง ส่วนหนึ่งเป็นการรวบรวมจากบทความที่น่าสนใจในงานประชุมวิชาการทางมานุษยวิทยา เพื่อสนับสนุนให้มีเวทีสำหรับแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นระหว่างนักวิชาการ และเปิดโอกาสให้นักวิชาการหน้าใหม่ได้เสนอผลงาน เอกสารวิชาการบางส่วนเป็นผลงานวิจัย งานวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพดี หรืองานเขียนที่ให้ข้อมูลหรือข้อคิดที่มีคุณค่า นอกจากนั้น ศูนย์ฯ ยังสนับสนุนให้มีการพิมพ์งานแปลในชุดโครงการนักคิดและความคิดเพื่อให้มีหนังสือภาษาไทยที่อธิบายแนวคิดและทฤษฎีทางสังคมของนักคิดคนสำคัญของโลกรวมทั้งสนับสนุนการพิมพ์ผลงานในเชิงตำรามานุษยวิทยาสำหรับนักศึกษาใช้เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจเบื้องต้น รวมทั้งผู้อ่านทั่วไปที่ต้องการหนังสือแนะนำความคิดในเบื้องต้นด้วย

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) มีความหวังว่าผลงานที่เราจัดพิมพ์ในโครงการนี้ จะเป็นวิถีทางไปสู่การสร้างความเข้าใจต่อความแตกต่างหลากหลายของผู้คนในวัฒนธรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเห็นอกเห็นใจ เคารพศักดิ์ศรีของเพื่อนมนุษย์ ลบล้างอคติทางเชื้อชาติ ศาสนา และอยู่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

บทบรรณาธิการ

“เอกสารตัวเขียน” ที่มีใช้เพียงโบราณวัตถุ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ หรือ ร่องรอยทางวรรณกรรมเท่านั้น หากแต่ในฐานะ “ร่องรอยของความสัมพันธ์” อัน ลุ่มลึกระหว่างมนุษย์กับโลกที่แวดล้อม ตั้งแต่ธรรมชาติ สัตว์ ภูตผี สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ไปจนถึง สิ่งไม่มีชีวิตที่ดำรงอยู่ในจินตนาการของผู้คน เอกสารตัวเขียน ไม่ว่าจะเป็นคัมภีร์ไบเบิล สมุดไทย สมุดข่อย หรือบันทึกท้องถิ่น ล้วนทำหน้าที่เป็นกระจกสะท้อนความคิด ความเชื่อ และโลกทัศน์ของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย ทั้งในมิติศาสนา ความรู้ พิธีกรรม และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งเหนือธรรมชาติ การเขียนจึงไม่ใช่เพียงการบันทึก แต่คือ กระบวนการมอบความหมาย สร้างโลก และเชื่อมโยงมนุษย์กับสิ่งอื่นรอบตัว เอกสาร เหล่านี้จึงถือเป็นพยานที่มีชีวิตของปัญญา อารมณ์ และจินตนาการของผู้คนในอดีต

อย่างไรก็ตาม มรดกทางภูมิปัญญาเหล่านี้กำลังเผชิญกับความเปราะบาง ทั้งจาก การเสื่อมสภาพทางกายภาพ ขาดแคลนองค์ความรู้ในการดูแลรักษา และข้อจำกัดใน การเข้าถึง โดยเฉพาะในหมู่เยาวชนและประชาชนทั่วไป ซึ่งส่งผลให้การสืบทอดคุณค่า และการสร้างความเข้าใจในมิติที่ลึกซึ้งของเอกสารตัวเขียนยังคงเป็นความท้าทายสำคัญ

การประชุมในครั้งนี้จึงมีบทบาทสำคัญในฐานะ “พื้นที่แห่งการเรียนรู้และการ รวมพลัง” ของนักวิชาการจากหลากหลายสาขาและหลากหลายภูมิภาค เพื่อร่วมกัน แลกเปลี่ยน วิเคราะห์ และขยายองค์ความรู้ว่าด้วยเอกสารตัวเขียน ในฐานะฐานข้อมูล ทางวัฒนธรรมที่เปิดเผยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งอื่นในหลากหลายมิติ อีกทั้ง ยังเป็นเวทีในการสร้างเครือข่ายนักวิชาการรุ่นต่าง ๆ ให้ร่วมกันสานต่อการวิจัยและ พัฒนาองค์ความรู้ในอนาคต

คำสั่งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

ที่ ๐๕๘/๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประชุมวิชาการระดับชาติ เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ๒๕๖๘

“เอกสารตัวเขียนไทย : ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งอื่น”

ด้วยโครงการขับเคลื่อนเครือข่ายเอกสารโบราณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) กำหนดให้มีการจัดงานประชุมวิชาการระดับชาติ เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ หัวข้อ “เอกสารตัวเขียนไทย : ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งอื่น” ระหว่างวันที่ ๔-๕ สิงหาคม ๒๕๖๘ ณ หอประชุม ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการด้านเอกสารตัวเขียนในประเทศไทย สร้างตระหนักรู้ถึงความสำคัญของเอกสารตัวเขียนอันเป็นมรดกทางภูมิปัญญา และสร้างสังคมเครือข่ายนักวิชาการ นักวิจัย ภาคประชาชน และองค์กรวิชาการด้านเอกสารตัวเขียนในประเทศไทย

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประชุมวิชาการระดับชาติ เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ๒๕๖๘ “เอกสารตัวเขียนไทย : ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งอื่น” ดังรายนามต่อไปนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธพร นาคสุข	สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กังวล คัชขิมา	คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๓. อาจารย์ ดร.อุเทน วงศ์สถิตย์	คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๔. อาจารย์ ดร.ชัชพิสิฐ ปาชนะ	คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๕. อาจารย์ดอกกรักร พยัคศรี	คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๖. อาจารย์พอล สุกใส	คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๗. นางสาวยุเรศ วุทธิพล	สำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัครพล แสงเงิน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์แสนประเสริฐ ปานเนียม	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
๑๐. อาจารย์ ดร.ศิริสาร เหมือนโพธิ์ทอง	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

/๑๑.ผู้ช่วยศาสตราจารย์...

๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตุลาภรณ์ แสนปรน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
๑๒. ดร.ดิเรก อินจันทร์	สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่
๑๓. นายชูชาติ ใจแก้ว	พิพิธภัณฑ์อารยธรรมลุ่มน้ำโขง มหาวิทยาลัยแม่
ฟ้าหลวง
๑๔. นายพงศธร บัวคำปัน	สำนักฝรั่งเศสแห่งปลายบูรพทิศ (EFEO เชียงใหม่)
๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชู ภูศรี	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
๑๖. นายณรงค์ศักดิ์ ราวะรินทร์	สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๑๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิทธิราชย์ นันทันต์	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
๑๘. นางสาวเบญจวรรณ บัวขวัญ	สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ
๑๙. นางสาวนิสา เขยกลิ่น	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

หน้าที่ความรับผิดชอบ มีดังนี้

๑. ให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการกำหนดแนวทางและกิจกรรมต่าง ๆ ของการประชุมวิชาการระดับชาติ เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ๒๕๖๘ “เอกสารตัวเขียน ไทย(ย): ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งอื่น”
๒. พิจารณาคัดเลือกบทความเพื่อให้นำเสนอบทความนำไปพัฒนาเป็นบทความฉบับสมบูรณ์
๓. ร่วมเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาบทความวิจัยและบทความวิชาการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนกว่าการดำเนินการจะแล้วเสร็จ

สั่ง ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๘

(รองศาสตราจารย์จักรพันธ์ วิลาสินีกุล)

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการ

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

คำสั่งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

ที่ ๐๘๕/๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ประเมิน บทความวิจัย บทความวิชาการ

งานประชุมวิชาการระดับชาติ เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ๒๕๖๘

“เอกสารตัวเขียนไท(ย): ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งอื่น”

ด้วยโครงการขับเคลื่อนเครือข่ายเอกสารโบราณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) กำหนดให้มีการจัดงานประชุมวิชาการระดับชาติ เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ หัวข้อ “เอกสารตัวเขียนไท(ย): ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งอื่น” ระหว่างวันที่ ๔-๕ สิงหาคม ๒๕๖๘ ณ หอประชุม ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการด้านเอกสารตัวเขียนในประเทศไทย สร้างตระหนักรู้ถึงความสำคัญของเอกสารตัวเขียนอันเป็นมรดกทางภูมิปัญญา และสร้างสังคมเครือข่ายนักวิชาการ นักวิจัย ภาคประชาชน และองค์กรวิชาการด้านเอกสารตัวเขียนในประเทศไทย

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) จึงแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ประเมิน บทความวิจัย บทความวิชาการ ดังรายนามต่อไปนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ราชนันท์ นิลวรรณภา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมัย วรรณอุดร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชู ภูศรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
๔. นายณรงค์ศักดิ์ ราวะรินทร์ สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิทธิราชย์ นันขันตี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธพร นาคสุข สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

/ ๗. ผู้ช่วย ...

๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดำรงพล อินทร์จันทร์ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัณวล คัชขิมา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ มั่งมีสุขศิริ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๐. อาจารย์ ดร.อุเทน วงศ์สถิตย์ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๑. อาจารย์ ดร.ชัชพิสิฐ ปาชนะ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๒. อาจารย์ ดร.จตุพร โคตรกนก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๓. อาจารย์ ดร.นิพัทธ์ แยมเดช คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๔. อาจารย์ดอกกรักร พยัคศรี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๕. อาจารย์พอล สุกใส คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นุชนางค์ ชุมดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๗. นางสาวยุวเรศ วุทธิพรพล สำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร
๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนโชติ เกียรติณภัทร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๑๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัครพล แสงเงิน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
๒๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์แสนประเสริฐ ปานเนียม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
๒๑. อาจารย์ ดร.ศิริสาร เหมือนโพธิ์ทอง คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
๒๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตุลาภรณ์ แสนปรน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
๒๓. ดร.ติเรก อินจันทร์ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่
๒๔. ดร.สิทธิชัย พันชน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
๒๕. ดร.อภิรดี เตชะศิริวรรณ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและล้านนา
สร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๒๖. นายชูชาติ ใจแก้ว พิพิธภัณฑ์อารยธรรมลุ่มน้ำโขง
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๒๗. นายพงศธร บัวคำปัน สำนักฝรั่งเศสแห่งปลายบูรพทิศ (EFEO เชียงใหม่)
๒๘. รองศาสตราจารย์ณัฐา วิพลชัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
๒๙. นางสาวเบญจวรรณ บัวขวัญ สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ
๓๐. ดร.ตรงใจ หุดงกูร ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

/ ๓๑. นายสุนิติ ...

๓๑. นายสุนิติ จุฑามาศ

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

๓๒. นางสาวนพวรรณ ภัทรมูล

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

๓๓. นางสาวนิสา เขยกลีน

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

หน้าที่ความรับผิดชอบ มีดังนี้

อ่านพิจารณา ประเมินบทความ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทความตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนกว่าการดำเนินการจะแล้วเสร็จ

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๘

(รองศาสตราจารย์จักรพันธ์ วิลาสินีกุล)

รักษาการผู้อำนวยการ

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

โครงการเอกสารทางวิชาการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)	004
--	-----

บทบรรณาธิการ	006
--------------	-----

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานฯ	008
------------------------------------	-----

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ประเมิน บทควมวิจัย บทควมวิชาการ	010
---	-----

บทความวิจัย

การศึกษาเชิงวิเคราะห์เอกสารโบราณ ตำรายาวัตทำยน้ำ ตำบลด้ายน้ำ อำเภอโพนทะเล จังหวัดพิจิตร กมลลักษณ์ ศรีรักษ์, ปรียาภัทร พิมเสน, ปสุตา สัมแก้ว และสุภารัตน์ แซ่ลี	021
---	-----

บทความวิชาการ

อักษรวิธอักษรธรรมล้านนา ช่วงพุทธศตวรรษที่ 21-22: พัฒนาการและเอกลักษณ์ของยุคสมัย กรัณย์กร ธิติเวศน์สกุล	049
--	-----

คำสู่ขวัญช้างเมืองน่าน: ลักษณะต้นฉบับ เนื้อหา และการเปรียบเทียบสำนวน คณปกรณ์ จันทรสมบูรณ์	097
เสียงอักษร: การอ่านทำนองร้อยกรองแบบฉบับเอกสาร ตัวเขียนในจังหวัดเพชรบุรี จตุพร บุญประเสริฐ	127
จระเข้ในวรรณกรรมไทย: ตำราไสยศาสตร์ เรื่อง โองการสรรเสริญจระเข้ จามีกร ชูทรัพย์	153
คติความเชื่อเรื่องผีในเอกสารตัวเขียนไท(ย): ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับโลกเหนือธรรมชาติ เจษฎาภรณ์ ฉุยฉาย	177
ความเชื่อ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ และสิ่งเหนือธรรมชาติ ที่ปรากฏในเอกสารโบราณประเภทกฎหมายโบราณ ที่พบในพื้นที่ภาคอีสาน ประเทศไทย ชวนากร จันนาเวช	203

โหราศาสตร์ดวงเมือง: บันทึกข้อมูลประวัติศาสตร์ล้านนา ชัยวุฒิ ไชยชนะ	231
ปฐมมูล: กำเนิดโลกและจักรวาล ชาญวิช ทุ่มโหม่ง	255
ตำราสมุดฝรั่งภาคใต้: เอกสารศักดิ์สิทธิ์ว่าด้วย “บทสวดโองการ” ช่วงทศวรรษ 2500-2567 ชาญณรงค์ คงฉิม	277
วิวัฒนาการอักขรวิธีлікไทจากหลักฐานเปรียบเทียบในलिปิกรมจีน-ไท เมืองมวสัฒยราชวงศ์หมิงและชิง The Evolution of Tai Nüa Orthography: Evidence from the Meng Mao Manual of Translation ชินกฤต ตั้งศิริวัฒนากุล และ Madhurjya Burhagohain	297
โฉลก: เรือน และถิ่นที่อยู่อาศัย ตามแบบโลกทัศน์ล้านนา ฐานันท์ เครือระยา	335
คำทำนายเหตุการณ์จากลักษณะของพระอาทิตย์ ณัฐพงษ์ ปัญจบุรี	357

อานิสงส์โซคำ ฉบับวัดยางควาง: การศึกษาเนื้อหา
และกลวิธีการประพันธ์ในมุมมองศาสนาพื้นถิ่น

ณัฐวุฒิ แสงพันธ์

379

องค์ความรู้เรื่องการทำนายความอุดมสมบูรณ์เกี่ยวกับข้าว
จากเอกสารตัวเขียนภาคกลาง: ความเชื่อและภูมิปัญญาไทย
กับการอิงอาศัยธรรมชาติ

ธนภัทร พิริโยธินกุล และศิริพร ภักดีผาสุข

399

ความทรงจำ เรื่องเล่า และประวัติศาสตร์นิพนธ์อำเภอด่านซ้าย
จากเอกสารโบราณวัดศรีสะอาด บ้านเก่า อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

ปฐมพร จำปาอ่อน, วีระพล ศรีบุญมี และชนวีร์ คำมี

437

“ถ้าจะใคร่รู้ฝนแล้ง ให้สังเกตดูพุท”: ตำราดูฝนแล้งฝนตก
ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์
และองค์ความรู้ทางโหราศาสตร์อุตุนิยมวิทยา

ปริดาภรณ์ เอี่ยมแจ๋

463

หนังสือตำราประจำครอบครัว: การเปลี่ยนผ่านของความรู้
ภายในครอบครัวสู่พื้นที่สาธารณะสมัยใหม่ในภาคใต้
ทศวรรษ 2460 – 2510

พรชัย นาคสีทอง

483

“โบราณเส้นพิมพ์ของโรงพิมพ์พระจันทร์” ปฐมบทแห่งคัมภีร์โบราณเส้นพิมพ์ของประเทศไทย: กรณีศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี พระปกรณ ชินวโร (ปกหุด)	509
“ไสยเวทย์” และ “หนังสือบูด” กบฏสัมพันธระหว่างชาติพันธุ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พิเชฐ แสงทอง	543
พหุจักรวาลในพหุชาติพันธุ์ไท การศึกษาเปรียบเทียบ จากเอกสารตัวเขียนไท(ย) พิเชฐ สายพันธ์	569
ตำราแมว: แมวในอุดมคติกับชีวิตที่พึ่งปรารถนาของคนไทย พิทักษ์พงศ์ เก้าเอี้ยน	595
วัตถุ-สังคมของอักษรไท: อักษรและฟอนต์อักษรไทเหาะ และความเป็นชาติพันธุ์ไทในเวียดนาม ยุกติ มุกดาวิจิตร	619
ฤกษ์ยามในจารึกแผ่นงาช้าง ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร วรพล ไม้สน	653

การปริวรรตและวิเคราะห์ตำรับยาพื้นบ้านที่มีกัญชาเป็นส่วนประกอบ
ที่ปรากฏในสมุดฝรั่ง จังหวัดสงขลา

วิทยา บุชบงค์

679

การศึกษาของพระสงฆ์ล้านนาในอดีต:
กรณีศึกษาอัฐชีวประวัติครูบาอภิวังศ์ คันทวังโส

วีรศักดิ์ ของเดิม

699

อ่านบทละคร มองสมุดไทย: การตรวจสอบชำระบทละครความเก่า
เรื่อง นางมโนห์รา

สุธีรา สัตยพันธ์

717

ศึกษาเปรียบเทียบตำราห้วงฉบับภาคใต้กับตำราห้วงตามตำรา
พรหมชาติ

สุรยวิทย์ วัฒนะประกรณ์กุล

739

ติอมาฮายด้าวในเอกสารไทแหง:

การสร้างความทรงจำและการสร้างอัตลักษณ์ของถิ่นที่
ของคนไทในเมืองชายแดนเวียดนาม

อัจฉริยา ชวงค์เลิศ

759

คติความเชื่อในการปลูกเรือนของชาวไทลื้อ ไทเขิน และไทใหญ่

ไพลิน ทองธรรมชาติ

787